

# F O A I E

pentru

*minte, inimă si literatură.*

№. 21.

Luni, 26. Maiu

1847.

## РЕФЪТАРЕА

първѣи Дъви I. К. Шеллер деспре  
цертана ориѣине а лимвѣи ромъне.

(Ѣртаре.)

Baia, днсетнеазъ ла пої пвнзмаї ми-  
нъ, чї шї скалдъ, — kada de скълдат, —  
локъл vnde се факъ вѣи: шї фїндкъ вѣиле  
сжот маї къ сватъ пе локърї минерале,  
пвзмаї ашшеа с'а трекът кввжнтел дн Ар-  
деал шї Ѣогарїа ла mine. Певтръ ачест  
кввжнт п'авем съ мерцет ла векїл церт.  
balja = Grube. Аре латїнел balneum, итал.  
bagno, спан. banno, портъг. banho — а-  
тжндоаъ челме дїп зртъ се пропѣчїе къ  
п твїат ка bagno италианел. Дар се гъ-  
сеште шї кїар ла латїнї дн форма поа-  
стръ. Baiae\*) с'а пвмїт дн Кампанїа ло-  
къл vnde ераѣ вѣиле челме калде саѣ скал-  
да. Аппої Сїсего скрїе лѣи Dolabella: „Gra-  
tulor bais nostris“ etc.

Бвїакъ, пв днсетнеазъ = búbisch ка  
съ се поатъ редъче ла церт. hube, bue;  
чї днсетнеазъ омъ каре дъ, — дтвълъ,  
— фаче орвеште, фъръ сокотеалъ, фъръ

жвдекатъ. Е дела италианел bujo = дн-  
тзнерекъ: far le cose al bujo = а лѣкра  
орвеште, фъръ сокотеалъ etc.

De аїчї днпайте Авторел маї пъ маї  
аре кввїнте, пе каре съ ле редъкъ ла рѣ-  
дъчїне цертане. Ашшеа дар пвтем трече  
ла партеа чеа дїп зртъ, каре дн фрвпте  
поартъ твлт-днсетнпътоареа тїтвъл:

„Аналїтїкъ редъчере а кввїнтелор ромъне  
ла рѣдъчїнеле лор.“

Четїторел ва сокотї негрешїтъ, къ  
акъм е акъм: акъм о съ vedem ипотеса  
Авторелвї addeverїтъ. Съ черкъм квржнд,  
— фъръ днтр'одъчере. Песте тот дн а-  
чеастъ парте сжот 139 де кввїнте. Дїп  
ачесте 39 сжот словенїче, ввеле кам къ  
дндоїамелъ, каре се вор днсетнеа.

Ачесте 39 сжот зртътореме: 1. бас-  
пъ, 2. обложїре, пв дтвложїре, 3. гът-  
ескъ, 4. глас, зїче шї днсвшї, 5. грїже,  
мї се паре шї мїе къ маї квржнд е дела  
челто-скотїкъл greet = а плжѣце, декжт  
дела рсїкъл крвчїна, крвтъ, etc 6. гроазъ,  
7. клъд-ескъ, 8. країѣ, 9. кржмпъ, кржм-  
пїцъ, 10. кврвъ, пе каре реѣ о дедъче де-  
ла грекъл хѣрп саѣ хѣрп: къчї аста дн-  
сетнеазъ, токмаї фетїдъ, вергъръ, пв квр-  
въ, 11. лелешъ, 12. леакъ, ла готї шї сло-

\*) Bezı L. Ann. Seneca Tom. II. Epist. LI.  
(Обсерв. флкътъ де Фратемеѣ В.)

venī. 13. лесне, 14. тѣтврѣ, metla, mety, 15. мітѣ, рѣс. mito = dare, 16. murg, 17. пѣндар, ла вѣлг. padar = vigitor de vii, дакъ пѣ л'аѣ лѣат еї дела пої, 18. піотенѣ, рѣс. pinaiѣ, pinat, piit, piot = даѣ къ пічїорѣл, 19. піскѣ, 20. платѣ, 21. пѣтѣ (плат = gates), 22. поманѣ, 23. прїмѣ (не пѣлѣріе), 24. рапѣ, 25. рѣп-ескѣ, 26. род, 27. роїѣ, рої-ескѣ, 28. садѣ, сѣд-ескѣ, 29. сѣлашѣ, 30. слав, 31. стѣнтѣпѣ, 32. стоалѣ, 33. споп, 34. ставѣ = ергеліе, — дїдоїалѣ дакъ дела скотїкѣл staw, орї слов. тот staw? 35. стѣпѣп, рѣс. степѣп = gradѣ, рапгѣ, de aiči om de фрѣте тот ла еї, 36. стогѣ, 37. страпѣ, 38. стрѣпѣ, 39. тѣлкѣ. —

Ачесте сѣпт тоате, саѣ маї тоате словенїче, пѣ цермане. Дар ле прїїмірѣ шї церманїї ка шї пої, їар воеле сѣпт кѣмтѣне ла амбеле пацівої, провенїтоаре дїнтрѣпї ісворѣ. Чїне маї аре кѣрїосїтатеа де а ведѣ кѣм ле стѣлде дїн цермана, вїтесе дїн орїїпалѣ. Аїшеа дар дїн 139 скѣзѣрѣм 39; маї ретѣпѣ о сѣтѣ = 100.

Din 100 маї скоатемѣ не чемле опомато-поетїче, не каре шї ле поате форма орї че попѣл дѣпѣ патѣрѣ 1. амтѣцѣ — сѣмтѣцѣ\*), 2. дѣїнескѣ, дѣїна etc. 3. товѣ, довѣ, тѣп, дѣп, etc. \*\*), 4. кокош \*\*\*) , 5.

\*) Фратемѣ шї-addѣсѣ aminte de верѣ. лат. mutio, mutire, каре дїн addevѣрѣ се їеа де кѣїїї, кѣїїд се дїтѣрїтѣ ла лѣтрат.

\*\*) Дїкѣ о провѣ де артеа етїмологїкѣ а авторѣлїї. Дела довѣ dedѣче не верѣлѣ доворѣ! Ва сѣ зїкѣ пѣ пїтїе, къ рѣдѣчїна е оворѣ? De aiči vine de-оворѣ сѣл довор, — кѣ-оворѣ сѣл коворї, сѣл-овор, сѣл сковорѣ.

\*\*\*) Дїн лїмбеле індіче се пѣменїте кокошѣл: kukutas, — ачееа че авем пої пѣпѣ астѣзї кѣтѣтѣпїї.

кронѣнескѣ, 6. пісікѣ, дела пс, піс, 7. пѣ-фѣескѣ, 8. пѣпѣ, а пѣпа, дела сѣнетѣл вѣ-зелор, 9. шїоптеск. Маї ретѣпѣ 91.

Din 91 сѣдѣм не ачелле, не каре пічї авторѣл пѣ ле редѣче ла рѣдѣчїнї цермане, чї орї ла галїче, орї ла романе, орї ла грече, шї анпѣте 1. амтедескѣ? — 2. вееск, вї кѣвѣпт преа тѣрїїїт = петезескѣ, грїжескѣ де прѣпчї, 3. вѣпѣтѣ-ескѣ, 4. вобош фоарте тѣрїїїт = вѣлѣат, пестрїдѣ, 5. вобоане, 6. воамѣтѣ, вомѣтѣ, — воавѣ, 7. вѣкатѣ, (дела італ. bossa, сп. bossa), 8. дарѣтѣ, 9. десѣрак, дѣтѣракѣ, 10. десшеллѣ, 11. дїшеллѣ\*), 12. десгїокѣ, пѣне шї дескїкѣ, ка кѣїїд о'ар шїтї къ е деспїкѣ, 13. десгїїтѣческѣ, ка сѣї вїїт ла сокотеалѣ скрїе дескїїтѣческѣ, 14. дескредескѣ, 15. дїкаїерѣ, 16. флѣзѣрѣ, 17. грапѣ, 18. гѣгѣлескѣ, 19. харѣ. Мерѣе ла готїкѣл haigus zi = heigus; дїсѣ е шї ла маїїарї hargz. Алѣтѣрѣм шї пе фр. hargeler, 20. дїпгашїѣ, 21. кафѣрѣ, 22. кѣлїдї, 23. копїллѣ, 24. лацѣ, laqueus, — ретороман laciū орї latsch, 25. леле, 26. тѣ-

\*) Рѣдѣчїна о кѣтѣ авторѣл дїн грекѣл σέλος. Есте маре дїдоїалѣ. Асѣменеа пентрѣ дїшеллѣ, дела скот-англі-skelly = vїkleanѣ, есте тот ачееа дїдоїалѣ, каре есте пентрѣ десшеллѣ къ σέλος. Шї вїлѣ шї алѣлѣ аре рѣдѣчїна маї кѣрїїїд дїн преа сѣл шеллѣ, дела sella. Амѣндої верѣїї аѣ доав дїсѣмтѣчїїї: дїшеллѣ шї десшеллѣ валѣл = пѣїѣ шї їеаѣ шеаѣ; шї дїшеллѣ шї десшеллѣ пе вїн омѣ = дї портѣ де васѣ, — дї мїнѣцѣ — шї контра, — ка дїфрѣпѣзѣ. Кїїар шї кѣїїд е ворѣа де шелле орї шалле, шї депшелларе = рѣперѣа шеллелор — се поате dedѣче дела теа, а кѣрѣїа формѣ о аѣ шеллеле.

скърі, дела таскъ, 27. міре, міреасъ, 28. моіште, дпсъ дела моале, а твіа, 29. палъ, 30. папъ, *vetus parrage*, 31. павъзъ, есте пѣмаі дп лімбеле *romane* ші челле словеніче, 32. пълескъ, 33. пѣржол, де о фі дела прѣжіт, аппоі е словенікъ. — 34. плаіѣ, поате съ фіе кѣмнатѣ кѣ англікѣл *ply*, зі плеі; дар авем маі аппроане пе спанікѣл *playa*. *сінонімѣ кѣ margin = марціне*, портѣг. *praia = скімват дп playa = плаіѣ*, 35. потеръ, 36. пріпъ, дпсъ *анпевоіе дела англ. prick = а дптеці*. 37. Рѣжтѣ-ескъ, 38. сапѣ, дпсъ аффаръ де англік. ші франч., аре ші італіанѣл ші ретороманѣл *zarrage*; іар дп латінітатеа тімпелві міжлочіѣ *віне кіар sarage*, ші пѣмаі е кѣвжнт де а терце кіар ла *σκάπτω!* 39. серіндарѣ, 40. сѣршаоѣ, 41. скалъ, 42. скапѣ (романѣ), 43. скітачіѣ, 44. скѣтескъ, де нікѣріпі декѣт дела скѣтѣ, прекѣт се ші зічеа *драйнте де 200 ані*, 45. слатіна, 46. суріптелѣ, орі суріптене, 47. сѣвѣрѣ, пе варе дп скріе стѣвр, ка сѣл трагѣ дела англікѣл *stage*; дар *віне дела сѣвѣ*, 48. страігѣ, траіс ѣ, есте челтіко-скотік, 49. стрікѣ, 50. стрѣ-кѣрѣ пѣ дела грек *σρεβύρομα*, чі дела *уреп. стрѣ = trans*, ші кѣрѣ саѣ кѣргѣ = *суро = стрѣкѣвр = quasi trans-суро*.

Дп ачесте 50 кѣвінте сѣнт челле маі тѣлте *romane* ші челтіче, знеле *дрдоіоасе*. Авторѣл дпсѣші пѣ ле-а *redѣс деадрентѣл* ла челле *цертане*, аффаръ де ачелле че *препіде а фі англіче ші скотіче*. Пентрѣ ачестѣ *цевѣ де кѣвінте*, каре се афолъ пѣмаі ла англі ші скоті, ам дпсепнат маі *сѣс*, дп дптродѣчере, кѣ кѣ таре провавілітате сѣнт челтіче. Атѣжт пентрѣ челле *romane*, кѣт ші пентрѣ челле

челтіче ера песте пѣтінгѣ а фаче *аналісе* *спечіале*: кѣчі атѣвчі ар фі ешіт о карте де челле *фоіоасе*. Се ва *міра четіторѣл*. *кѣт де н'ам пѣмерат пе копілаѣ дптре челле словеніче? Кѣвжнтѣл меѣ е преа патѣрал*. *Копілаѣ пѣ се гѣсеште ла словені де дпкоаче де Дѣвѣре*, пѣ, *прекѣт штіѣ еѣ*, чі ла словені дп *тріѣнгѣл ілірікѣ*, пѣлъ ла *m. adriaticѣ*, — *дпцеллегѣнд тот акколо ші пе сѣрѣві дп Банат*. — Дп пѣрділе ачесте а *фост тотдеазна* *кп елетѣнт романѣ таре*. Съ пѣ фі прііміт словені дп *дрѣанта Дѣвѣреі німікѣ* *дела ромѣні? Маі вѣртос кѣнд machedoromѣні* ераѣ *спайта імперіѣлві ромікѣ? Нѣмаі ромѣнѣл*, съ фі *фост осѣндіт а пріімі дела алці? Ромѣнѣл*, пе *каре дп фаптъ дп vedem кѣ а ешіт тріѣмфатор дп міжлокѣл семіоділор варваре*, че ераѣ сѣл дпгітѣ? *Machedoromѣні аѣ ші еі копілаѣ*, саѣ *кѣт пропѣочіе еі = копіла*; дар *дпсемнеазъ сѣрріѣ*, *вастардѣ*, ка *копіла ла іліріді etc Machedoromѣні маі аѣ копелъ* саѣ маі *віне копеллѣ*, — *гречіі пѣоі копѣла*, албаніці *копіліе = famula, ancilla*. Грекѣ пѣ есте *пегрешіт кѣвжнтѣл*. Съл фі прііміт кѣ тогії *дела албаніці*, *кп повѣлѣ ашшеа де міѣѣ*, *каре н'а жѣкат нічі о ролъ маі дпсемнѣтоаре*, пѣ е *де крѣзѣт*. Албаніці дп *контра аѣ прііміт дела Machedoromѣні о тѣлдіме де кѣвінте ші форме*, кѣ тоатѣ *пѣререа репосатѣлві Корітар* дп *контра*. Чіне сѣнт албаніціі, — *ачест ценѣ де оашені тѣндрі ші враві? Сѣнт ретѣшіде де трачі*, *орі де дачіі*, *каріі аѣ кѣтезат а да пѣптѣ кѣ романіі*, *каріі аѣ фѣкѣт пе Рома съ третѣре ші аз азат тріѣвѣтѣ дела еа? Нѣ штім*; ші кѣ теате ачесте пентрѣ *ноі ар фі де таре дпсемнѣ-*

тате а кѣноште ориѣinea попвлѣви. Кѣт пентрѣ копиллѣ, авторѣа пострѣа дѣа редѣче ла англикѣа sub = а наште, зѣ че deквѣнд пѣскѣт, — фѣтѣ (gebären, — das Junge). Кѣвѣнтѣа се vede а фѣ прѣн мѣж-лочѣrea ромѣлескѣлѣи кѣивѣ, tot de о рѣдѣчѣнѣ кѣ латѣнѣа subo, age, cumbo, de-cumbo; орі кѣар романѣ шѣ зѣл шѣ алѣа. Дѣнтре кѣивѣ шѣ фѣтѣтѣрѣ, — пѣскѣтѣрѣ, дѣнтре sub а наште, шѣ ѣар фѣтѣтѣрѣ, — шѣ cubare, incubare = а клочѣ, а дѣкѣлѣи чева ка съ паскѣ, пѣ е дѣndoialлѣ de аф-фѣнитате орі кѣар identitate сѣнетѣко-идѣалѣ. Аѣчѣ не вѣне дѣнтрѣажѣторѣи мѣмба рето-романѣ. Акколо cuvī = франч. cоuvée, дѣ-семѣеазѣ, фѣтѣтѣрѣ тѣрѣнтѣ, пѣѣме. Ла рето-romanѣ маѣ есте фрате кѣ cuvī алт кѣвѣнт, саѣ маѣ вѣне пѣмаѣ о алтѣ формѣ а ачелѣѣаш: cuvel = кѣивѣ. Дѣнтре вѣѣвѣ, sub, cubo, cоuvée, — cuvī, cuvel, — фѣ-тѣтѣрѣ, пѣскѣтѣрѣ мѣкѣ, тѣрѣнтѣ, пѣѣ-ме, — шѣ прѣнкѣ, копиллѣ, орі кѣпиллѣ (се зѣче шѣ ашшеа) пѣ се поате нега семѣ-пѣтатеа фонетѣко-лоѣикѣ. Cuvī ла рето-romanѣ, шѣ cuvel пѣ сѣнт d-parte de ко-пиллѣ орі кѣпиллѣ. Лѣтера р а авѣт тот о сѣртѣ кѣ лѣтера b дѣ мѣмбеле romanе. Italianѣа а зѣсѣ шѣ cupidigia, cupidoso дѣа локѣ de cupidigia, cupidoso орі cupido. — Ассеменеа рето-romanѣа cuveida = cupi-do. Ашшеа dар cuvī, cubī, cupī, шѣ cuvel, cuvel, cуreī сѣнт фѣадате дѣа патѣра мѣм-белор romanе. Съ пѣ фѣе ачѣаста ориѣinea копиллѣлѣи орі кѣпиллѣлѣи? —

(Ва зрѣма.)

Correspondențe дѣнтре doi amorezi.  
Саѣ мѣмба ромѣлескѣ ла аніѣ 1822,  
шѣ 1832. \*)

## I.

К ѣ к о п и ц ѣ.

Дѣа сѣжрѣшѣт пѣ ам пѣтере съ маѣ фѣѣ овѣждѣт,  
Шѣ ачѣаста прѣнтрѣо занѣскѣ еѣ de мѣлѣт дѣѣам  
дослопѣт.

Кѣ фѣкѣнд спрафкѣ дѣа mīne, дѣа ачѣст апар  
predmet,

Din поводѣа dsmitale, m'am trezīt kз рапѣ'n пѣпт.  
Dар dsmneta прѣн повескѣ 'mѣ аї фѣкѣт аспрѣа понос,  
Врѣнд кѣ mīne перѣпѣскѣ, шѣ черѣнд сѣ'дѣ даѣа дѣпрос  
Аскѣлтѣмѣ, кѣконѣдѣ: еатѣ'дѣ докладарѣеск,  
Кѣ жалѣва mea пѣ зѣче декѣт кѣмѣкѣ пѣтѣмеск,  
Шѣ вѣпѣска чѣ'дѣ trīmīcem пѣ терѣта вѣгавор;  
Кѣчѣ dīn ходѣа dealїї мѣле се vede пѣмаѣ амор.  
Dsmneta вагѣ de самѣ ла описѣа че 'дѣ am dat,  
Шѣ'ї vedeа кѣ сѣнт зѣ лѣдекѣ сѣфлетѣа преа кѣрат,  
Dрепт ачѣеа еѣ о кнѣгѣ скрѣпѣсѣтѣ шѣ кѣ шѣзѣр,  
'Дѣ о прѣдставлѣеск, стѣпѣнѣ, кѣ ахѣтѣ шѣ огѣр.  
Черѣнд подѣпѣскѣ аѣѣте ла отношенѣа mea;  
Кѣчѣ шѣ еѣ воїѣ да роснѣскѣ, орі кѣнд dsmneta  
veї вреа.

Нѣ тѣ овалнѣ dīn гѣндѣ'дѣ, саѣ врѣн надѣс сѣ'мѣ  
дѣнторѣчѣ,

Кѣчѣ еѣ жѣртѣеск пѣнтрѣ tīne, чер, пѣмѣжат, лѣ-  
те, ипрочѣ.

Расположенѣа зѣнкѣ пѣ еартѣ а настѣжѣ

Пѣ зѣ двѣренѣн че ѣвѣдѣе шѣ чере а се ѣвѣ,

Пѣ зѣ памешнѣк чѣ'н дежѣрстѣф de мѣлѣте орі  
с'аѣ прѣмѣт,

Ла прѣсѣдѣствѣи ка помѣшнѣк кѣ кредѣнѣцѣ аѣ слѣжѣт.  
Дѣа мѣлѣте comandīрофче тот кѣ чѣпсте ам зѣмѣлат,  
Шѣ следѣвѣї не ла заставѣ de мѣлѣте орі ам лѣкрат;  
Дѣа отпѣсѣї кѣ подѣроженѣе еѣ ка алѣдѣї п'ам ешѣт,  
Саѣ останѣофче ла слѣжѣе дѣа веак п'ам прѣчѣнѣїт;  
Самѣволнѣчѣе еарѣннѣї пѣчѣ кѣм пѣ ам сѣвѣжрѣшѣт,  
Чѣ нагрѣжденѣї прѣмѣтѣам, ка зѣ чѣновнѣк чѣпстеї

\*) Пѣнтрѣ ретѣнѣрѣrea ачѣстѣї артѣкол dīn Кѣ-  
лѣндарѣѣа Іашлор дела 1844 не vom да кѣ-  
вѣнтѣа. Ped.

Наказаниї пентрѣ слѣжѣтъ ницѣ одатъ п'ам авѣт,  
 Ші zdelчї а лѣкра ка міне алтѣл пѣ с'аѣ маї възѣт.  
 Din столо-пачеалник астьзї спре член сѣнтпотьзѣт  
 Пентрѣ кѣ кѣпоск пареатка; л'аста м'аѣ л'паинтїт,  
 Нѣ krede dech ла доносѣрї, пѣ мї лѣоа ал тѣѣ фавор  
 Ші пѣ віта кѣ тѣ кїамъ . . . \*\*\* сѣн \*\*\*.

## II.

## Б е і к а к и т ѣ .

Парапонѣ че мї фѣкѣсешї, фїле, еѣ л'ам прїимїт;  
 Остосон пѣ аї кѣвинте, фостѣл теѣ чел тѣлтїзѣт.  
 Тїтафтелїс, еѣ агамѣ, орїсте л'дї хѣрѣзеск,  
 Ші еѣ малїста, псїхімѣ, еѣ л'дї спѣн кѣ те їзѣеск.  
 Тї терїазї, ліпон, а мї скрїе ш'а мї вѣнвї?  
 Кѣнд архонда, целевїтѣ, ещї сїгѣр кѣ те-оїѣ їзѣвї.  
 Тїпотес пѣ ам л'н лѣте, парїгорїе пѣ вѣд,  
 Дар кѣнд тѣ афлѣ кѣ тїне, веїмѣ л'н раїѣ тѣ крѣд.  
 Несхе, дела Пendedeka, декѣнд пої пе-ам тот їзѣвїт,  
 Спѣне мї, ласѣ зефлїмеаоа, телос пантон те-ам  
 вѣндѣт.

Орїстосас кѣнд аї вѣрто, кїрїе п'ам шї охтат?  
 Кѣчї те їзѣеск асфел таре, ка шї кѣт м'аї фѣр-  
 тѣкат.

Полакала мї наре вїне, кѣ тѣ те-аї потѣзѣт,  
 Член саѣ логїотатос ка с'ажѣнїї аї нїмерїт.  
 Аксафна кѣ дїошїе, те рог тѣлт а м'аскѣлта,  
 Сѣ пѣ фацї свенсїс, тертїпѣрї, перозїї, кеталїна.

Астьзї ачесте дѣѣ фелѣрї de лїмѣѣ се  
 л'нцелег ѣнкѣ; dar поате кѣ стрѣнеподїї  
 пострї вор фї аша de порочїдї сѣ шї факѣ  
 л'нтревареа, че діалектѣрї трачїче шї саѣ-  
 роматїче сѣнт ачесте, пепѣтѣндѣшї л'нкі-  
 нвї кѣ ар фї лїмба ромѣнеаскѣ, дреаптѣ  
 фїкѣ а лїмѣвї латїне. Пентрѣ ачестїї, шї  
 ва сѣ пѣ дѣт фїлолодїлор вїиторї прїчїнѣ  
 de несѣршїте сѣезї, сокотїм de кѣвїнодѣ  
 сѣ алѣтѣрѣт вл тїк лексїкон de тѣте кѣ-  
 вїнтеле л'нвогѣдїтоаре шї чїпѣтѣтоаре  
 лїмѣвї поастре, кѣ тѣлтѣчїреа лор л'н  
 vedere.

## Бїлетѣл аторѣзѣлвї.

Обїждѣт	— асѣпрїт.
Запїскѣ	— вїлет.
Дослопїт	— дескоперїт.
Спрафкѣ	— овсервадїе.
Предмет	— обїект.
Поводѣл	— л'ндемнѣл.
Новескѣ	— порѣпкѣ.
Попос	— л'мпѣтаре.
Перїпїскѣ	— кореспондїнцѣ.
Допрос	— протокол.
Доклад	— реферат, пропѣпере.
Жаловѣ	— черере, петїдїе.
Кїпїскѣ	— есстракт.
Кїгавор	— вѣнат.
Ходѣл	— кѣрсѣл.
Деалѣ	— лѣкраре.
Опїс	— л'нсемнаре.
Лїзде	— оп.
Кнїгѣ	— кодїкѣ.
Скрїпїсїт	— пѣтѣрат.
Шлѣр	— сѣарѣ.
Представленїе	— рекомандадїе.
Поднїскѣ	— адеверїнцѣ.
Отношенїе	— потѣ.
Роспїскѣ	— редїнїсе.
Оболпїре	— делѣртаре.
Nadnїс	— рефѣс, л'нтѣрнаре.
Іпрочї	— шї челемалте, etc.
Расположенїе	— ашезѣтѣнтѣл.
Ностожїре	— л'нкїдере, кѣртаре.
Дворенїн	— повїл.
Патеннїк	— пропрїетар.
Дежѣртсѣѣ	— сала de адептаре.
Пресѣдствїе	— сала de прїмїре.
Помешнїк	— практикант, ажѣтѣтор.
Командїрофкѣ	— л'нсѣрчїнаре.
Следствїе	— черчетаре.
Заставѣ	— трекѣтоаре, гранїдѣ.
Отпѣскѣ	— колчедїе вретелнїкѣ.
Подорожнїѣ	— вїлет de постѣ.
Остапфкѣ	— стїпгерїре.
Самоволнїчїе	— фантѣ л'н пѣтере.
Награжденїе	— тѣлѣтїре вѣнеаскѣ.
Чїновнїк	— амплїат.

Наказаніе	—	дѣлѣнаре.
Сделка	—	алкѣтѣре времелникъ.
Столо-пачеалник	—	шеф de масъ.
Член	—	мѣдлар, асесор, жѣд.
Помѣзѣт	—	менѣт,
Паратка	—	регъла, форма.
Донос	—	пѣрѣ.
Сжн	—	фѣѣ.

## Рѣспѣнсѣла аморезіи.

Beikakimъ	—	dominiorъла меѣ.
Наранон	—	тѣнѣреа,
Філе	—	приетине.
Ostocor	—	кѣ тоате ачесте.
Фосмъ	—	лѣмина меа.
Titatexic	—	че вреѣ.
Агамъ	—	воѣрѣла меѣ.
Oriete	—	поѣтим.
Малиста	—	маѣ алес.
Neiximъ	—	сѣфелѣт меѣ,
Titeriazі	—	че се потрѣвѣце.
Целевѣмъ	—	кѣкѣла меѣ.
Tipotec	—	нимикъ.
Parigorie	—	мѣнѣѣре.
Beimъ	—	domnъла меѣ.
Nesxe	—	дар.
Hendedeka	—	eteriet vestit дела 1821.
Zefalmeaoa	—	шага.
Teloc pantou	—	дн сѣжрѣт.
Orietocac	—	поѣтим.
Kirie	—	Doamne.
Полакала	—	Фоарте вѣне.
Logiotatoc	—	тѣлаз че се да ла професорѣ.
Aksafna	—	deodatъ, dendatъ.
Skencic	—	треавъ.
Terpinъrі	—	iskodirі.
Ketalina	—	ші челелалте.

Narrateur Identique.

ma дн ані ачещі дн зртъ, кънд о парте а ромънлор дн къдѣ шѣѣ чѣтѣ се шѣѣ ка орвѣла de gard de тоте къвѣнтеле варбаре; обсолете, шѣ de тоте фраселе пе каре аѣ днвѣдат але скѣлѣла дн пеам de пеам, іар чеваалатъ алеаргъ іаръш орвѣце пе къмпѣла лѣмбеѣ, тѣнд, плѣвѣнд, стѣрѣнд тот чеѣ стъ дн дрѣм, дндатъ че і се паре къ ар зѣрѣ чева стрѣн; іар о черчетаре дн-делѣогъ, серіосъ, рече, пе'ппѣтѣмѣтъ, фѣ-датъ пе прегѣтѣрѣ de маѣ мѣлѣ ані, пе конферѣнде шѣ сѣѣтѣрѣ къ ачѣ аї пощрѣ вѣрѣвѣдѣ преа пѣдѣнѣ, дѣсѣ къ атѣт маѣ мѣлѣ мерѣтѣторѣ de тот респектѣла шѣ ре-кънѣщѣнда поастрѣ, карѣ партеа шаре а вѣдѣѣ лор о жѣртѣѣрѣ пѣмаѣ дн черче-тарѣа лѣмбеѣ поастре, ле есте къ тотѣла стрѣнѣ. De ачѣ сатѣра Длѣ N. I. сеатъ-нѣ къ о расъ de мѣтасъ, къпѣшѣтѣ тот къ мѣтасъ, карѣа се поате дѣмѣрѣка шѣ пе фѣцъ шѣ пе doc; къчѣ прекѣшачѣ сѣлѣт къленѣ варбарѣстѣмѣ ла зѣ лок шѣ вѣрѣсѣдѣ дн о формѣ атѣт de зѣморѣстѣкъ, токма аша се пот кълѣце шѣ латѣнѣстѣмѣ, францѣ-зѣстѣмѣ, італѣнѣстѣмѣ, нѣ ачѣѣа фѣрѣ карѣ нѣ пѣтем шѣ нѣ vom пѣтеа фѣ, чѣ ачѣѣа, de карѣ нѣ vom авѣа нѣчѣ odatъ нѣчѣ о тре-вѣнѣдъ, пѣнѣрѣкъ іам днтрѣдѣс шѣ маѣ днтрѣдѣчет нѣмаѣ дн капрѣд, лѣпѣдѣнд зѣнѣорѣ къвѣнте къ тотѣла ромъно-латѣне, нѣ-маѣ дн іѣдѣалъ, дн некѣмпѣт къ каре а-лергѣм, шѣ днпрѣмѣтѣнд алтеле францѣ-зе, італѣне, сѣѣ токма шѣ сѣновѣме латѣне. De ачѣ: слѣжѣаш, чѣновѣк, дѣрегѣторѣскѣмѣвѣте deodatъ къ офѣціал, (лѣт.), ам-плѣѣат (франц.), днпѣегат (італ.); de ачѣ ѣсте (дела hostis), арматъ (дела arma) дн tradѣчерѣле зѣнора пѣрѣсѣте шѣ скѣмѣвѣте къ есерѣт. III. а. ш. а.

Рефлексіи. Чѣтѣторѣѣла н'аре треѣвѣ-нѣдъ сѣѣ спѣнем поѣ, къ сатѣра фѣлолѣдѣ-къ дѣѣсѣ de Дл. N. I. дн верѣсѣрѣ нѣчѣ odatъ н'ар фѣ фост маѣ вѣне венѣтъ ка ток-

Джпсъ пимик маї тълт: Съ адептът джкѣереа Principiilor Organului, резултате знеї комисиї филоложиче дп Іашї, шї пвбликареа черчетърлор лимвистиче але прїетїпвлї пострѣ дїп Країова, дзпъ каре фращїї ввкврещенї маї тързіѣ вшврадї де пьказърїле лор пеапърат вор лва парте пемїжлочїтъ ла тоте кѣте се лвкравзъ дп фолосвл лимвеї, кѣп аѣ фьквт totdeauna. Ажвт саѣ пїчї одагъ, аѣ сосїт тїмпвл, дп каре съ не дпделецет маї пайнте де тоте дп прїнчїпїї, дпкѣт лимва съ пз не маї девїе жькърїе дп тълїме атътор пекїетамдї.

Ред.

Локвїтторїї пьтълтълвї шї аї соарелвї.

Локвїторїї пьтълтълвї 5—6 пїчїoare тарї, стаѣ кьтре диаметръл пьтълтълвї ка 1: 8,000,000. Дагъ шї тьрїмеа локвїторїлор сьрелвї їар аша сть кьтре диаметръл сьрелвї, аша ачестїа локвїторї стьнд дрепт дп статъръ оменеваскь сънт 'налдї де 40 мїле. Фьлтъре вїедьїтоаре де а таре тьрїме се пар' а пвтеа есїста пьтаї дп фантасія пьстрь; шї еѣ сънт департе де а да локвїторїлор сьрелвї о аша кьмплїтъ статъръ; дзпъ че тьсць се афлъ пе кьп дїїт, вїетьдїї, каре де мїліоне де орї сънт маї пїчї ка пої: де че съ пз фїе шї де ачелова, каре де кьтева мїліоне де орї сънт маї тарї. Вом съ дедьчет маї департе кадра джчепьтъ. Съ не дпдїпвїт ка кьнд ар фї кьзвт пьтълтъл пекьмплїтъл корп ал сьрелвї, каре де 1,400,000 орї е маї таре ка пьтълтъл. Дїп тоте пьр-дїле алеаргъ локвїторїї сьрелвї спре а се

конвїнде де не маї авзїга дптъмпларе, че а кьшвнат ачел дпсемнатъ ловїтъръ. Де оаръ че шї еї сънт де 1 1/2 мїліон де орї маї тарї ка пої, се свїе — де шї кь ость-пвалъ — дп кьлмеа пвожлї мьнте. Мьрїме, лакьрїме, вьлцїме, рїзрїме шї тоате апеле пьстре, каре ле ажьпг пьпъ ла по-деїеле пїчїоарелор ле фак свїреа пе маса пьтълтълвї маї пвоїоась. Дптре соренї тревьїе фїреще съ есїсте шї черкьторї де патъръ, карї пвоа деась масць — еї о есплїкь пре ачелова де о таре пеатъръ метеорїкь — маї акьрат о черчетевазь; еї сдровеск кь маїеле сале де мїнатор сьфржте пїчї, пе кьп Монтьлаукьл \*) мьнтеле алв, мьнтеле де пїагъ ш. а. шї ле асемелевазь кь пьрцїле есендїале але корпвлї сьрелвї. Де фїїнде вїедьїтоаре се паре а ф де тот лїпсїт пьтълтъл. Еї се аплеакъ дп жос спре а ведеа маї апрїат сьрфаца лвї; маї пекьтїндеї заче пе ел вп кьрвот саѣ галвїп пьлвере; де плакте шї вїетьдїї пїчї о вртъ. — Еї се шервеск кь фїсїка-леле сале їнстрьмїнте, кь телескопъл, мїкроскопъл де лїнте; локьрїле верзї се пар а авеа плакте делїкате шї тот фелъл де помї, форма саѣ спецїа лор пз е а се кь-поаде. Ла сьфршїт се аратъ шї органика пьстрь патъръ прїп де мїліоне де орї тьрїторьл їдро-осїден-мїкроскоп. О пзьб маї пайнте пекьцетатъ льме се дескїде окїлор лор. Еї вьд четьдїле поастре, кьрърїле саѣ дрьмьрїме де фер але поастре; еї пе вьд шї пре пої. Фїїндкь дп пропордїа рьпортърїлор спадївлї шї сокотеала тїмпвлвї е алта, аша ачеле кьтева зїле, каре

\*) Чел маї 'налт мьнте дїп Алїї ал Езропей.

черкѣторіи де патъръ ле петрекъ къ маса пѣтътълъві, маса метеорікъ, пентръ пѣтътътені сънт секоли дитреці: „Сингараре фѣпѣтърі ачесте инфѣсоріи пѣтътътеці!“ стрігъ зл астролог де соаре. „Еѣ вѣд ачі зл пѣнт свѣрѣнд песте капітеле лор цѣвр дитрецівр, ші ті се паре къ еі с'аѣ дѣлдат дела сврѣацъ къ зл валог аша департе не кът анкѣлма инфѣсоріилор дѣл покалѣ де апъ дѣкѣчі дѣколо се асвѣрлѣ.“

Не зл шес аша тарѣ дѣкѣт пічѣорѣл злві локѣитор де соаре тріплѣ дѣл анопере, се паце о тѣлдіме. Се зрѣеце зл дѣфрѣкошат рѣсвоіѣ де попѣре; зл ал доіле Наполеон се дѣвінѣ ші се вате де зече реці. — О свѣціре пегѣрѣ ші вѣпаіе де праф се дѣтінде песте ачел лок. Прівіторіи, дакъ се аплеакъ маі віне, аѣд кіар ші о ліѣ ші сврѣл тѣрѣтѣраре асемеѣа челеі дела вѣрѣзлвіі пострі. Де аре де поѣ афлата соартъ де анімалкѣле инфѣсоріѣ ші мінте? Авіа віне зл сореан ла асть кѣцетаре, ші дакъ ші віне се ріде де о аша шодоасъ ідеѣ. Дѣлсъ ачесте инфѣсоріи аѣ сокотіт тѣрїѣѣа пѣ немаі а пѣтътълъві, чі ші чеа а сѣрелѣ ші а тѣтѣрор вѣчїелор планете къ компасѣрі (дѣл Бѣлат пашніче) ші скадре — доарѣ маі ротѣеце тѣсѣре де злгіврї, — еі аѣ десепнат кѣрѣл пѣтътълъві ші ал планетелор лѣміѣоасе ші кѣпоск леціле дѣпъ каре се мішкъ оролоціл лѣмілор. — Дар де ар кѣдеа зл аша тітан жос не пѣтътълъ пострѣ, — че дѣфѣоравілъ кѣцетаре. — Ла тог пашѣл зл кѣтретѣр де пѣтълт, фоаме ші чїѣтъ де колосалеле дѣторѣтѣрі

а злві астѣел де монстрѣ ар фї сѣршїтѣл злїеі черчетѣрі ка ачѣаста. — Ла че ідеі поѣте дѣче о фрѣмос адорнатъ іпотѣст.

Веліа Т—ѣ.

### О сченѣ дїп фокѣл Бѣкѣрѣщїлор.

Дѣл лѣміле трекѣте дофторѣл Сакеларіе, каре shade ла Стелеа, а кѣзтат ші а віндекат де о воалѣ грѣа не зл діган словод потковар. Врѣнд сѣї плѣтеаскъ дофторѣл, п'а прїїміт, зїкѣндѣї ка сѣї потковеаскъ вреодатъ каї, сѣѣ сѣї дреагъ вреп шѣрѣп дела калеаскъ кѣнд се ва стрїка. Ісѣвкїнд фокѣл ші ажзлгѣнд ла Стелеа, дофторѣл ші а пердѣт тот кѣмпѣтъл ші а лѣат неѣаста ші копїи ші с'а дѣс дѣтр'алѣ тахала ферїтъ, лѣсѣнд каса дѣкѣркатъ къ тоате. Цїганѣл азїнд къ фокѣл а ажзлс ла Стелеа а алергат ка сѣ ажзте дофторѣлві Сакеларіе; дар пѣ гѣсі не нїміні дѣкѣт каса дѣкѣцїзратъ де фок че ардѣа прїп прецівр. Скоасе галѣенї дїп возѣнар, токмі 3 кѣрѣде ші вреѣ кѣцїѣа оаменї ші маі пайте де а лѣа каса фок скѣпѣ тоате лѣкѣрїле дїп касъ не каре ле дѣсѣ акасъ ла сіне. Дѣл зїле а тот дѣтрѣват злде с'ар фї афлѣнд дофторѣл; дѣлсѣршїт а треїа зї дѣл дїѣѣ, ші деодатъ се поменї дофторѣл каре крѣдеа къ іа арс тот къ 3 кѣрѣде ші ѣменї къ калаѣакѣл сѣѣ. Не е фрѣмоасъ ачѣаста?

✱